

Ìwé Dániẹ̀lì - Ọ̀gọ̀rùn-ún àti Ogún Kìíní

Sí sí Àwọn Àmì Àsọtẹ̀lẹ̀ Sílẹ̀: Ìmọ̀ye Nípa Ìmúṣẹ̀ Àwọn Àsọtẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀lì

Jeff Pippenger

2024-03-06

Ìmúṣẹ̀ àwọn ààmì tí oòrùn, oṣùpá, àti àwọn iràwọ̀ sojú fún ni a ti ṣe àlàyé rẹ̀ lónà kíkún pẹ̀lú nípasẹ̀ àwọn òpítàn, àwọn aṣáájú-ona Adventism, àti nípasẹ̀ àwọn ikòwé Sister White. Díẹ̀ lára àwọn ààmì tí Jèsù sọ̀rọ̀ nípa wọn kò mò déédéé bí àwọn mii. Kì í ṣe púpọ̀ ni ó mò pé “ìpónjù àwọn orílẹ̀-èdè” lórí “ayé,” ní imúṣẹ̀ pátó kan. Wọn kò ní imò kedere nípa ohun tí ààmì imítiti “àwọn agbára ọ̀run” túmò sí, ní iyàtò sí imítiti tí àwọn agbára ayé sojú fún. Àti pé kì í ṣe púpọ̀ lára àwọn Adventist Laodicea ni ó lóye pé “wíwá” “Omọ̀ èniyàn tí ń bọ̀ nínú àwosánmá” ni a mú ṣe ní itàn àwọn Millerite.

“A kò tii fi ojọ̀ gangan àti wákàtí dídé Kristi hàn. Olùgbàlà sọ̀ fún àwọn omọ̀-èyìn rẹ̀ pé òun tikára rẹ̀ pẹ̀lú kò lè jẹ̀ kí a mò wákàtí ifarahàn rẹ̀ kejì. Sùgbọ̀n ó mẹnuba àwọn iṣẹ̀lẹ̀ kan tí wọn lè fi mò pé dídé rẹ̀ ti súnmó. ‘Àwọn àmì yóò sì wà,’ ni ó wí, ‘ní oòrùn, àti ní oṣùpá, àti nínú àwọn iràwọ̀.’ ‘A ó sọ̀ oòrùn di òkùnkùn, oṣùpá kí yóò sì fi imọ̀lẹ̀ rẹ̀ hàn, àwọn iràwọ̀ ọ̀run yóò sì ṣubú.’ Lórí ilẹ̀ ayé, ni ó wí, ‘ìpónjù àwọn orílẹ̀-èdè, pẹ̀lú idààmú; òkun àti igbì omi ń kẹ̀ ramúramú; ọ̀kàn àwọn èniyàn ń dákú nítorí ẹ̀rù, àti nítorí irètí ohun wònyí tí ń bọ̀ sórí ilẹ̀ ayé.’”

“Nígbà náà ni wọn yóò rí Omọ̀ èniyàn tí ń bọ̀ lórí àwosánmá ọ̀run pẹ̀lú agbára àti ògo ńlá. Yóò sì rán àwọn àngẹ̀lì rẹ̀ pẹ̀lú irò ńlá ti ipè, wọn yóò sì kó àwọn àyànfẹ̀ rẹ̀ jọ̀ láti inú ẹ̀fùfù mērin, láti òpin ọ̀run kan tí tí dé òpin kejì.”

“Àwọn àmì nínú oòrùn, oṣùpá, àti àwọn iràwọ̀ ti ṣe. Láti igbà náà wá ni imítiti ilẹ̀, iji lílé, igbì òkun ńlá, àjàkálẹ̀-àrùn, àti iyàn ti pọ̀ sí i. Àwọn iparun tí ó burú jù lọ, nípa iná àti ikún omi, ń tẹ̀ lé ara wọn ní kíákíá. Àwọn àjálù búburú tí ń ṣe láti ọ̀sẹ̀ dé ọ̀sẹ̀ ń bá wa sọ̀rọ̀ pẹ̀lú ohun ikilò tó kún fún òótó, tí ń kẹ̀de pé òpin ti súnmó, pé ohun ńlá kan àti ohun tí yóò jẹ̀ ipinnu pàtàkì gbòdò sèlẹ̀ láipẹ̀.”

“Àkókò idánwò kò ní tèsíwájú pé púpọ̀ mò. Ní báyii ni Olórùn ń yọ̀ ọ̀wọ̀ idènà rẹ̀ kúrò lórí ayé. Ó ti pé tí ó ti ń bá àwọn ọ̀kùnrin àti àwọn obìnrin sọ̀rọ̀ nípasẹ̀ iṣẹ̀ Ẹ̀mí Mímọ̀ rẹ̀; sùgbọ̀n wọn kò fetí sí ipè náà. Ní báyii ni ó ń bá àwọn èniyàn rẹ̀, àti ayé, sọ̀rọ̀ nípasẹ̀ idájọ̀ rẹ̀. Àkókò àwọn idájọ̀ wònyí jẹ̀ àkókò àánú fún àwọn tí kò tii ní ànfààní láti mò ohun tí ó jẹ̀ òtító. Pẹ̀lú irẹ̀lẹ̀ ni Olúwa yóò wo wọn. Ọ̀kàn àánú rẹ̀ ti fowọ̀ kan; ọ̀wọ̀ rẹ̀ sì sì na jade láti gbàlà. Ọ̀pòlọ̀pọ̀ èniyàn ni a òò gba wọ̀ inú agbo ààbò, àwọn tí yóò gbọ̀ òtító fún igbà àkókò ní àwọn ojọ̀ ikeyin wònyí.”
Review and Herald, November 22, 1906.

Itàn àwọn omọ̀-èyìn Miller ni a tún ṣe déédéé gégé bí ó ti rí ní àwọn ojọ̀ ikeyin. Àwọn “àmì” tí ó samisi dídé àti itàn angẹ̀lì kìíní, ni wọn jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ àwọn “àmì” tí ń samisi dídé àti itàn angẹ̀lì kẹ̀ta. Gbogbo àwọn iṣisẹ̀ átúnṣe mímọ̀ ń lọ̀ ní ibámu pẹ̀lú iṣisẹ̀ angẹ̀lì kẹ̀ta ní àwọn ojọ̀ ikeyin.

“Iṣẹ̀ Olórùn lórí ayé ń fi, láti igbà dé igbà, ifarajọ̀ tí ó ṣe kedere hàn nínú gbogbo átúnṣe ńlá tàbí iṣisẹ̀ ẹ̀sin. Àwọn ilàna ibáṣepọ̀ Olórùn pẹ̀lú èniyàn máa ń jẹ̀ kan náà nígbà gbogbo. Àwọn iṣisẹ̀

pàtàkì ti àkókò isinsin yìí ní ohun tí ó bá wọn dọgba nínú àwọn ti ìgbà àtíjọ, irírí ijọ ní àwọn àkókò isáájú sì ní àwọn èkọ́ tí ó níye lórí gidigidi fún àkókò tiwa.” The Great Controversy, 343.

Ìtàn tí àngẹ̀lì alágbára tí Ìfihàn orí kejídínlógún sàpẹ̀rẹ̀ ni ti àngẹ̀lì kẹ̀ta, àti itàn tí àngẹ̀lì kẹ̀ta náà sàpẹ̀rẹ̀ n lọ ní ilà kan náà pèlú itàn àwọn àngẹ̀lì kìn-ín-ní àti kejì nínú itàn àwọn Millerite.

“Olórùn ti fi àwọn iránsẹ̀ Ìfihàn 14 sí ipò wọn nínú ilà àsoṭelẹ̀, isẹ̀ wọn kì yóò sì dáwọ́ dúró títí di iparí itàn ayé yìí. Iránsẹ̀ àngẹ̀lì àkókò àti ti kejì sì jẹ́ òtító fún àkókò yìí, a sì gbọ̀dọ̀ jẹ́ kí wọn bá èyí tí n tẹ̀ lé e lọ ní ibáṣiṣẹ̀ pèlú ara wọn. Àngẹ̀lì kẹ̀ta n kẹ̀de ikilò rẹ̀ pèlú ohùn nílá. ‘Lẹ̀yìn nńkan wọ̀nyí,’ ni Jóhánù wí pé, ‘mo rí àngẹ̀lì miiran tí ó n sọ kalẹ̀ láti ọ̀run wá, ẹ̀ni tí ó ní agbára nílá; a sì tan ayé náà mólẹ̀ pèlú ògo rẹ̀.’ Nínú imólétí yìí, imólẹ̀ gbogbo àwọn iránsẹ̀ mètẹ̀tẹ̀ta náà ni a so pọ̀.” The 1888 Materials, 803, 804.

Isẹ̀ àngẹ̀lì kìn-ín-ní àti kejì, tí isẹ̀ àngẹ̀lì kẹ̀ta bá dọgba pèlú rẹ̀, ni a tún sàfihàn nínú àkàwé àwọn wúndiá mẹ̀wàá.

“Ọ̀pọ̀ ìgbà ni a máa n tọ̀ka mi sí àpẹ̀júwe àwọn wúndiá mẹ̀wàá, márùn-ún nínú wọn sì jẹ́ ọ̀lọgbọ̀n, márùn-ún sì jẹ́ aṣiwèrè. Àpẹ̀júwe yìí ti sẹ̀, yóò sì sẹ̀ ní pátápátá gégé bí a ti kọ́ ọ̀, nítorí pé ó ní ilò pàtàkì fún àkókò yìí, ó sì ti sẹ̀, gégé bí ihìn isẹ̀ àngẹ̀lì kẹ̀ta, yóò sì máa bá a lọ ní jìjẹ́ òtító isinsin yìí títí di òpin àkókò.” Review and Herald, August 19, 1890.

Ìtàn tí a sàfihàn nínú Ìfihàn orí kẹ̀wàá ti Ìwé Ìfihàn ni a sàpẹ̀rẹ̀ gégé bí àwọn àrà méje, àwọn àrà méje náà sì n sojú àwọn isẹ̀lẹ̀ tí ó sẹ̀lẹ̀ ní àkókò itàn àwọn Millerites, èyí tí ó jẹ́ itàn àwọn ihinrere àngẹ̀lì àkókò àti èkejì. Àwọn àrà méje náà pèlú n sojú “àwọn isẹ̀lẹ̀ ojọ́ iwájú” tí n sẹ̀lẹ̀ ní àwọn ojọ́ ikeyin, a sì mú wọn sẹ̀ ní “àtòlẹ̀sẹ̀sẹ̀” kan náà gégé bí wọn ti rí nínú itàn àwọn Millerites.

“Ìmólẹ̀ àkànṣe tí a fi fún Jóhánù, tí a sì sọ jáde nínú àrà méje náà, jẹ́ àwòrán kíkún àwọn isẹ̀lẹ̀ tí yóò sẹ̀lẹ̀ lábẹ̀ àwọn ihinrere àngẹ̀lì kiíní àti kejì. ...”

“Lẹ̀yìn tí àwọn àrà méje wọ̀nyí ti sọ ohùn wọn jáde, àṣe náà wá sí ọ̀dọ̀ Johanu gégé bí ó ti wá sí ọ̀dọ̀ Daniẹ̀lì ní ti iwé kékeré náà pé: ‘Di èdidì àwọn ohun tí àwọn àrà méje sọ jáde.’ Àwọn wọ̀nyí ní í sẹ̀ pèlú àwọn isẹ̀lẹ̀ ojọ́ iwájú tí a ọ̀ò fi hàn ní itòlẹ̀sẹ̀sẹ̀ wọn.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.

Gbogbo àwọn isisẹ̀ àtúnṣe náà n bá ara wọn lọ ní ibámu, a sì gbọ̀dọ̀ kó wọn jọ “lórí ilà lórí ilà,” kí wọn lè fi sẹ̀ àfihàn isisẹ̀ àtúnṣe ikeyin ti egbèrún lónà ogórùn-ún méjilélógójì. Ọ̀we àwọn wúndiá mẹ̀wàá n sàfihàn irírí inú àwọn èniyàn Olórùn nínú isisẹ̀ Millerite àti nínú isisẹ̀ egbèrún lónà ogórùn-ún méjilélógójì.

“Ọ̀we àwọn wúndiá mẹ̀wàá tí ó wá nínú Mátìù 25 náà pèlú sàfihàn irírí àwọn èniyàn Adventist.” The Great Controversy, 393.

Isẹ̀ àti ihinrere àwọn Míláráiti àti ti egbèrún m̀erindínlógójì àti egbèrún m̀erinlá náà ni a sàfihàn nípasẹ̀ àwọn àngẹ̀lì m̀eta inú Ìfihàn orí kẹ̀rinlá.

“Mo ti ní àwọn ànfààní iyebíye láti rí irírí gbà. Mo ti ní irírí nínú ihinrere àngẹ̀lì kiíní, èkejì, àti èkẹ̀ta. A sàpẹ̀rẹ̀ àwọn àngẹ̀lì bí wọn ti n fò larin ọ̀run, tí wọn n kẹ̀de ihinrere ikilò kan fún ayé,

tí ó sì ní ibásepe tààrà pèlú àwọn èniyàn tí n gbé ní àwọn ojó ikeyin itàn ayé yí. Kò sí eni tí ó n gbó ohùn àwọn ángèlì wònyí, nítorí wón jẹ ààmì láti sojú fún àwọn èniyàn Olórùn tí n sísè ní isòkan pèlú àgbáyé òrun. Àwọn okùnrin àti àwọn obìnrin, tí Èmí Olórùn ti mú mólè, tí a sì ti so wón di mímó nípase òtító, n kède àwọn ihinrere mètèteta náà ní itòlèsesese wón.” Life Sketches, 429.

Àwọn isèlè àsotélè tí a fi hàn nínú Ifihàn orí kẹwáá, ni a fi hàn nípase ààrà méje náà. Àwọn isèlè wònyen n samisi ibikan tí ohun ti Olórùn so pò mò ti èniyàn. “Àwọn àmì” tí Kristi tọka sí nínú Mátíù orí kerinlélógún, Máàkù orí ketàlá, àti Lúùkù orí kọkàn�élógún dúró fún “àwọn àmì” tí ó mú isísè Millerite wólé, wón sì dúró fún èrì afiwe sí isísè egbèrún méjiléláàádòrin [one hundred and forty-four thousand]. Egbèrún méjiléláàádòrin [one hundred and forty-four thousand] kì yòò tó ikú wò gégé bí a ti sàfihàn rẹ nínú Ènòkì àti Èlìjà. September 11, 2001, “àmi” tí Kristi tọka sí gégé bí èyí tí n samisi didé iran ikeyin nínú itàn ayé, ni a tọka sí nínú Lúùkù orí kọkàn�élógún. Látàrí láti wà lára egbé náà tí Ènòkì àti Èlìjà ti dúró fún, tí a n pè ní egbèrún méjiléláàádòrin [one hundred and forty-four thousand], ó se pàtàkì kí a mọ “àmi” náà àti gbogbo ohun tí ó dúró fún.

Léyìn tí Jésù ti darí àwọn omo-èyìn Rẹ kojá nípase itàn àwọn “àmi” tí ó sí ọ̀nà sí isísè Millerite, Ó tún so èrì itàn Rẹ náà ní àtúnse, Ó sì mú un gbooro sí i, nipa fifi òwe kan kún un tí ó sàfihàn itàn kan náà.

Ó sì so òwe kan fún wón pé, E wo igi ọ̀pọtó àti gbogbo àwọn igi; nígbà tí wón bá ti yọ ewé jáde, èyin fúnra yín a rí i, a sì mò pé igbà òoru tí sún mò tòsí. B́akan náà ni èyin pèlú, nígbà tí e bá rí àwọn nńkan wònyí tí n sele, e mò pé ijọba Olórùn ti sún mò tòsí. Lóòótó ni mo wí fún yín, iran yí kì yòò kojá lọ, títi gbogbo rẹ yòò fi se. Òrun àti ayé yòò kojá lọ, sùgbón ọ̀rò mi kì yòò kojá lọ. Luku 21:29–33.

Jésù bèrè àkàwé náà nipa fifi iyàtò hàn láààrín “igi ọ̀pọtó,” ní ọ̀nà eyọ kan soşo, àti “gbogbo àwọn igi.” “Igi ọ̀pọtó” náà ni àwọn èniyàn májèmu, tí ní àwọn ojó ikeyin jẹ Àdífentisimù Laodikia, àwọn tí n jẹwọ pé àwọn ni iyókù èniyàn Olórùn. Àwọn “igi” miiran náà ni àwọn Kèfèrí.

“E kiyèsi ifibú igi ọ̀pọtó náà, tí ó dúró fún orílẹ̀-èdè Júù, tí ewé ijẹwọ̀ bò ó, sùgbón tí a kò rí èso kankan lórí rẹ. A kède egún sí igi ọ̀pọtó náà, tí ó dúró fún aşojú aláàyè, oníròyìn, oníwà rere, eni tí Olórùn bú, tí ó wà láàyè gégé bí àwọn Júù ti wà fún ogóji ọ̀dún léyìn isèlè yí, sùgbón tí ó ti kú. E kiyèsi pé àwọn igi miiran, tí ó dúró fún àwọn Kèfèrí, kò ní ibò ewé. Wón jẹ aláíní ewé, wón kò sì se èròjà kankan pé àwọn ní imọ Olórùn. Àkókò fifi èso wón hàn kò tii dé.” Special Testimonies for Ministers and Workers, number 7, 59–61.

Ijọ Adventist ti Laodicea ní àwọn ojó ikeyin wà lábé egún, nítorí pé bí ó tilè jẹ pé ó n jẹwọ ara rẹ gégé bí àwọn èniyàn iyókù Olórùn, ijẹwọ̀ rẹ kò so èso. Jésù n se ojú-ọ̀nà méji tí ó so pò sùgbón tí ó yàtò síra nínú àyókà náà. Ó n fi iyàtò tó wà láààrín àwọn èniyàn tí wón jẹwọ̀ pé ti Olórùn ni wón jẹ àti àwọn aláikọ̀là, tí kì í jẹwọ̀ pé wón n pa òfin Olórùn mó, tabí pé wón ní Èmí Àsotélè, hàn, èyí tí ó jẹ àwọn àbùdá àwọn iyókù ojó ikeyin, èyí tí Adventism ti Laodicea n jẹwọ̀ pé òun n gbéga. Àwọn ewé ní àwọn ojó ikeyin sojú fún ijẹwọ̀ tí a so pé èniyàn jẹ iyókù tí Johanu dá mò nínú iwé Ifihàn.

“A sojú ayé àwọn Kèfèrí nípase àwọn igi ọ̀pọtó tí kò ní ewé, tí kò sì ní èso. Àwọn Kèfèrí jẹ aláíní iwà-bí-Olórùn, gégé bí àwọn Júù náà se rí, sùgbón wón kò tii so pé àwọn wà nínú

ojú-rere Olórún. Wọn kò fi igbéraga sògo nípa èmí gíga tí a gbé wọn sókè sí. Wọn jẹ afójú ní gbogbo ọ̀nà sí àwọn ọ̀nà àti isẹ́ Olórún. Pèlú wọn, àkókò fún ọ̀pọ̀tọ̀ kò tii dé. Wọn sì n retí ojó kan tí yóò mú imọ̀lẹ̀ àti irètí wá fún wọn.” Signs of the Times, February 15, 1899.

Ìyàtò tó wà láàárín igi ọ̀pọ̀tọ̀ àti àwọn igi mǐràn ni Kristi tún fi iyàtò mǐràn kún un. Àkókò tí àwọn igi náà yóò hù jáde fún àwọn ọ̀pọ̀tọ̀ yàtò sí àkókò tí àwọn igi àwọn Kèfèrí yóò hù jáde. Ní àwọn ojó ikeyin, “a fi ipè méjì ọ̀tọ̀tọ̀ fún àwọn ijọ,” ohùn àkókó láti ọ̀dò angeli Ìfihàn orí ketàlá-dín-lógún, sì tọka sí àkókò tí ihùjádé fún ọ̀górún-ún mǐrínlélógójì egbèrún yóò şeşè. “Ohùn keji” ti Ìfihàn ketàlá-dín-lógún, şàfihàn àkókò tí àwọn igi mǐràn yóò hù jáde.

Ní ojó Kristi, àwọn Júù ni igi ọ̀pọ̀tọ̀, àwọn Kèfèrí sì ni àwọn igi mǐràn. Nínú itàn àwọn omọ́lẹ̀yìn Miller, àwọn Püròtèsítànti ni igi ọ̀pọ̀tọ̀, àwọn omọ́lẹ̀yìn Miller sì ni àwọn igi mǐràn. Ní àwọn ojó ikeyin, Adventismu Laodicea ni igi ọ̀pọ̀tọ̀ aláiso èso tí a yọ kúrò ní Jerusalemu (ogbà àjàrà), àwọn egbèrún mǐrínlélógórin [144,000] sì ni àwọn igi ọ̀pọ̀tọ̀ tí n so èso. Àwọn omọ́ mǐ ti Olórún tí wọn sì wà ní Babeli ni a şapeşere wọn gégé bí àwọn Kèfèrí.

“Keferi,” gégé bí itumò ọ̀rò náà, jẹ “àjèjì.” Àwọn igi Keferi wà ní ipò isun (òkú), wọn kò sì so èso tàbí hù ibùdó kankan ní àkókò tí igi ọ̀pọ̀tọ̀ bá n hù ibùdó tí ó sì tún wà láàyè. Igi tí ó wà ní ipò isun jẹ igi gbígbe, àti nígbà tí a bá pe àwọn Keferi láti jáde kúrò ní Bábílóni, nípasè ohùn keji ti Ìfihàn orí kejilá [eighteen], nígbà náà ni wọn yóò yan láti pa Sábá ojó keje mó, wọn yóò sì wọ inú májẹmú pèlú Olúwa.

Kí omọ́ àjèjì tí ó ti so ara rẹ́ mó Olúwa má şe şe pé, “Lòòótọ̀ ni Olúwa ti ya mí kúrò lódò àwọn èniyàn rẹ́ pátápátá”; beẹ̀ ni kí àyàfi má şe wí pé, “Wò ó, igi gbígbe ni èmi.” Nítorí báyií ni Olúwa wí fún àwọn àyàfi tí n pa àwọn ojó isinmi mi mó, tí wọn sì n yan ohun tí ó yọ mí lẹnu, tí wọn sì di májẹmú mi mú; àní fún wọn ni èmi yóò fi ní ilé mi àti láàárín ògiri mi ní ibi kan àti orúkọ kan tí ó sànjú ti àwọn omókúnrin àti ti àwọn omọ́binrin lo: èmi yóò fún wọn ní orúkọ ànínpekun, tí a kí yóò gé kúrò. Bákán náà, àwọn omọ́ àjèjì tí n so ara wọn mó Olúwa, láti máa sìn ín, àti láti fẹràn orúkọ Olúwa, kí wọn lè jẹ iránşé rẹ́, olúkúlùkù eni tí n pa ojó isinmi mó kí ó má bà a jẹ, tí ó sì di májẹmú mi mú; àní àwọn wọnyí ni èmi yóò mú wá sí orí òkè mímó mi, èmi yóò sì mú wọn yọ nínú ilé àdúra mi: àwọn ọ̀rẹ́ ẹ̀bọ́ sísun wọn àti àwọn ẹ̀bọ́ wọn ni a ọ̀ò gba lórí pẹşé mi; nítorí ilé mi ni a ọ̀ò máa pè ní ilé àdúra fún gbogbo èniyàn. Isaiah 56:3–7.

Àjèjì ni “Kèfèrí,” “ohùn keji” sì n pè wọn láti jáde kúrò ní Bábílóni, a ó sì mú wọn wá sí orí òkè mímó Olórún; nígbà náà ni yóò jẹ òkè Rẹ́ “mímó,” nítorí a ó ti ya àlikámà kúrò lódò èpò nípasè ilànà idánwò tí a şapeşere rẹ́ nínú itàn “ohùn àkókó.” Nígbà tí wọn bá wá sí òkè Olúwa ní àwọn ojó ikeyin, àwọn Kèfèrí kí yóò sì jẹ àjèjì mó, tàbí igi gbígbe.

Oòrún àti ọ̀şúpá yóò şókùnkùn, àwọn iràwọ́ yóò sì dá imọ̀lẹ̀ wọn dúró. Olúwa yóò sì ké ramúramù láti Sioni, yóò sì mú ohùn rẹ́ jáde láti Jerusalemu; àwọn ọ̀run àti ayé yóò sì mǐ: şùgbón Olúwa yóò jẹ irètí àwọn èniyàn rẹ́, àti agbára àwọn omọ́ Israeli. Nígbà náà ni ẹ́ ó mó pé èmi ni Olúwa Olórún yín tí n gbé ní Sioni, òkè mímó mi: nígbà náà ni Jerusalemu yóò jẹ mímó, àwọn àjèjì kí yóò sì tún kojá láàrín rẹ́ mó. Joeli 3:15–17.

Ìbèrè itàn nibi tí “ohùn keji” ti n pe agbo Olórún mǐràn jáde kúrò ní Babiloni ní “àmì” tí a ti şapeşere rẹ́ nípasè àwọn àmì isisẹ́ àwọn omọ́ egbé Millerite. Nínú Mátíù orí kerinlélógún, Mákù orí

ketàlá àti Lúùkù orí kọkànlélogún ni a ti gbé ẹ̀rí Kristi tí a n kà síwájú kalẹ̀. Nínú ọ̀koọ̀kan àwọn ẹ̀lẹ̀rìí mètẹ̀tẹ̀ta wònyí, ọ̀kan nínú àwọn “àmi” tí a tọ̀ka sí ni pé a ó mi agbára ọ̀run; sùgbón nínú àfihàn Joeli nípa àwọn “àmi” tí n fi ìgbà tí Jerusalemu yóò jẹ́ “mímọ́” hàn, “àwọn ọ̀run àti ilẹ̀” ni a ó mi.

Joeli n tọ̀ka sí ìmúşẹ̀ pípé ti àwọn “àmi” tí a ti sọ̀ tẹ̀lẹ̀, tí n şelẹ̀ nígbà tí Jerúsálémù bá jẹ́ mímọ́. Àkókò náà ni nígbà tí Olúwa bá ti mú ẹ̀şẹ̀ kúrò lódò ẹ̀gbẹ̀rún mẹ̀rìnlélogórin [144,000], tí ijo Laodicea sì ti yí padà wọ̀ inú işíkiri Filadelfia. Nígbà náà ni işíkiri kefà (Filadelfia) di işíkiri kejo (Filadelfia), èyí tí ó jẹ́ ti àwọn ijo méje. Nígbà náà ni Ijo Oníjà di Ijo Aşegun. Ijo Oníjà jẹ́ àkólé fún ijo Olorun tí ó ní àkópò àlikámà àti èpò. Ijo Aşegun ni òkè mímọ́ Olorun, èyí tí ó jẹ́ “mímọ́,” tí “àwọn àlejò kò sì ní tún gba inú rẹ̀ kojá mọ́.”

Ìmúwòlú asia tí a gbé sókè, èyí tí í şe Ijo Aşegun, èyí tí í şe “ẹ̀kejo tí ó ti inú àwọn méje wá”, èyí tí ó sì jẹ́ àsikò tí Jerusalemu jẹ́ “mímọ́”, ni a n bá lo pẹ̀lú “àwọn àmi.” Kí Jesu lè pèsè ipò itọ̀kasí fún àwọn ènìyàn Rẹ̀ láti mọ́ “àmi” iyè tàbí ikú náà, èyí tí n tọ̀ka sí fifi èdìdì lé ẹ̀gbẹ̀rún lónà oğórun-ún mẹ̀rìnlélogóji, Ó lo àwọn igi àti iyípadà àdánidá nínú ìgbésí-ayé igi kan láti kọ̀ ẹ̀kọ̀ pàtàkì jùlọ̀ náà.

“Kristi ti paşẹ̀ fún àwọn ènìyàn Rẹ̀ láti máa şó fún àwọn àmi ipadàbò Rẹ̀ kí wọn sì máa yò gégé bí wọn yóò şe rí àwọn àfihàn tí Oba wọn tí n bọ̀. ‘Nígbà tí àwọn nńkan wònyí bá bẹ̀rẹ̀ sí í şelẹ̀,’ ni Ó wí, ‘nígbà náà ni kí ẹ̀ wo sókè, kí ẹ̀ sì gbé orí yín sókè; nítorí idàgbàsókè yín súnmò tòsí.’ Ó tọ̀ka sí àwọn igi tí n hù ní ìgbà irúwé fún àwọn omo-èyin Rẹ̀, Ó sì wí pé: ‘Nígbà tí wọn bá n hù jade báyií, èyin a rí i, ẹ̀ sì mò nípa ara yín pé ìgbà ọ̀ru ti súnmò tòsí báyií. Bákan náà ni èyin pẹ̀lú, nígbà tí ẹ̀ bá rí àwọn nńkan wònyí n şelẹ̀, kí ẹ̀ mò pé ijọba Olorun ti súnmò tòsí.’ Luku 21:28, 30, 31.” The Great Controversy, 308.

Nígbà tí àwọn igi ti Orísun-Òmì bá bẹ̀rẹ̀ sí í rúwé, Òjòòrú ti sún mólé.

Ìkórè ti kojá, ìgbà ọ̀oru ti parí, a kò sì rí ìgbàlà. Jeremiah 8:20.

Àwọn igi tí n hù ewé tuntun fi hàn pé ìgbà Òrìşà omi ti dé, a sì mò nígbà náà pé ìgbà Ọ̀oru ti súnmò, ó sì jẹ́ ní ìgbà Ọ̀oru ni a máa kó ikórè jo.

Ọ̀tá tí ó fún wọn ká ni Èşù; ikórè náà sì ni òpin ayé; àwọn akórè sì ni àwọn ángẹ̀lì. Mátíù 13:39.

Ìkórè wà ní òpin ayé. Nígbà tí àwọn igi bá bẹ̀rẹ̀ sí í yò, a béèrè pé kí ẹ̀ mò pé òpin ayé ti súnmò tòsí.

“A kò gbòdò jẹ́ kí ọ̀rò kan tí Olùgbàlà sọ̀ pa òmíràn run. Bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé kò sí ènìyàn tí ó mò ojò tàbí wákàti ìbòwò Rẹ̀, a ti kọ̀ wa, a sì ti fi lé wa lówò pé kí a mò ìgbà tí ó bá súnmò. A tún ti kọ̀ wa sí i pé kíkọ̀ ikílò Rẹ̀ sí, àti kọ̀ láti mò tàbí şàibikítà láti mò ìgbà tí ìbòwò Rẹ̀ bá súnmò, yóò jẹ́ ohun apanirun fún wa gégé bí ó ti rí fún àwọn tí wọn gbé ayé ní ojò Noa tí wọn kò mò ìgbà tí ikún-omi n bọ̀.” The Great Controversy, 371.

A ó máa bá ikékọ̀ wa nípa Lúùkù orí kọkànlélogún lo nínú àpilẹ̀kọ̀ tí ó kàn.

“Mo rí i pé a n mi àwọn agbára ayé ní báyií, àti pé àwọn işelẹ̀ n bọ̀ ní itólẹ̀şẹ̀şẹ̀. Ogun, àti iròyin ogun, idà, iyàn, àti àjàkálẹ̀-àrun ni yóò kókó mi àwọn agbára ayé; lẹ̀yin náà ni ohun Olorun yóò mi oòrùn, oşúpá, àti àwọn irawò, àti ayé yií pẹ̀lú. Mo rí i pé imititi àwọn agbára ní Yúróòpù kí í şe, gégé bí àwọn kan ti n kọ̀ni, imititi àwọn agbára ọ̀run, sùgbón ó jẹ́ imititi àwọn

orílẹ̀-èdè tí ó bínú.” Early Writings, 41.